

sam albatros*

Καμία εξέγερση δε θα ξεκινήσει από τον χώρο του ελληνικού βιβλίου ποτέ

Γιατί οι επαναστάσεις χρειάζονται ονόματα, χρειάζονται χρονολογίες, χρειάζονται να αναφερθεί ποιος καταπιέζεται & έχει ανάγκη να επαναστατήσει. Και εμάς δε μας ενδιαφέρουν αυτές οι λεπτομέρειες, μας ενδιαφέρει να μιλάμε για τον ΑΝΘΡΩΠΟ. Για την ΚΑΘΟΛΙΚΗ ΕΜΠΕΙΡΙΑ.

Όταν πέθανε ο Χριστιανόπουλος κάποιος έγραψε ότι η παρουσία του απέδειξε πως

«δεν υπάρχει gay ποίηση, (κατά το γυναικεία λογοτεχνία), αλλά βαθιά και ειλικρινής Ποίηση».

Φυσικά και δεν υπάρχει γυναικεία λογοτεχνία. Δεν υπάρχουν γυναίκες που καταπιέστηκαν και εξοστρακίστηκαν τόσα χρόνια στη λογοτεχνία. Υπάρχουν ΑΝΘΡΩΠΟΙ στους οποίους συνέβησαν όλα αυτά. Και δε χρειάζεται όλα αυτά να τα θυμόμαστε και πολύ βρε αδερφέ. Εμάς μάς ενδιαφέρει ο λογοτέχνης να γράφει ΚΑΛΗ λογοτεχνία γιατί είμαστε αξιοκράτες και δίκαιοι. Γιατί η ανθρώπινη εμπειρία που περιγράφει η λογοτεχνία είναι κάτι σαν τους ολυμπιακούς αγώνες και θέλουμε να βραβεύουμε τους καλούς.

«Κανένα πρόβλημα δεν έχουμε με τις γυναίκες λογοτέχνες, πέρυσι τις δώσαμε και βραβεία».

Και προφανώς δεν υπάρχουν γκέι λογοτέχνες που χαρακτηρίστηκαν ανώμαλοι και έφαγαν cancelling προτού υπάρξει cancelling (και συνεχίζουν να τρώνε). Υπάρχουν ΑΝΘΡΩΠΟΙ στους οποίους συνέβησαν όλα αυτά τότε: πλέον όχι. Και εντάξει, έγιναν όλα αυτά τελείωσε: αμάν βρε αδερφέ. Το είπαμε και πριν:

«το βασικό είναι η ωραία λογοτεχνία. Τα ειδολογικά χαρακτηριστικά έρχονται εκ των υστέρων. Προφανώς και δεν καταλύονται ή δεν πρέπει να αποσιωπούνται, αλλά δεν γίνεται να είναι τα κυρίαρχα. Αλλιώς θα είχαμε ποίηση για μεθύστακες, για σαδομαζοχιστές, για δεξιούς, για κεντρώους, για ουρολάγνους κλπ.»

Βέβαια το ποιος γράφει «καλή λογοτεχνία» το ορίζουμε εμείς με τα δικά μας κριτήρια.

Βασικά όταν μιλάμε για «καλή λογοτεχνία» εννοούμε αυτούς που ορίζουμε εμείς ως «καλή

λογοτεχνία» με τα δικά μας εντελώς υποκειμενικά κριτήρια και τις δικές μας προσλαμβάνουσες. Βέβαια δεν το λέμε παραέξω αυτό, το παίζουμε αντικειμενικοί. Υποκρινόμαστε ότι η λογοτεχνία έχει αντικειμενικά κριτήρια όπως π.χ. ο αγώνας δρόμου 100 μέτρων.

*

Θα σας πω μια ιστορία. Ξεκίνησα να μεταφράζω τον Αμερικανό ποιητή Ocean Vuong (Όσιαν Βόνγκ· στα ελληνικά έχει μεταφραστεί λανθασμένα με transliteration ως Βουόνγκ) από το 2017, πριν σαρώσει τα σημαντικότερα βραβεία ποίησης και αρχίσει να γράφει «καλή λογοτεχνία». Και συνέχισα από τότε να τον μεταφράζω. Ο Βόνγκ ανήκει στη γενιά των νέων queer έγχρωμων Αμερικανών ποιητών που έχει κάνει τη δική της επανάσταση αυτά τα χρόνια. Που είναι ίσως από τις λίγες φορές που η ποίηση έχει κάνει τέτοια επανάσταση. Κι όμως, «προοδευτικά» ελληνικά περιοδικά ποίησης το αποκάλεσαν «παροδική μόδα» στα μούτρα μου και δεν το συμπεριέλαβαν σε αφιέρωμά τους περί του τι είναι πολιτικό στην ποίηση.

Όπως παλιότερα δεν είχαμε συνηθίσει να βλέπουμε γυναίκες λογοτέχνες (και πολλές αναγκάζονταν να γράφουν βιβλία με αντρικά ψευδώνυμα), έτσι και σήμερα δεν έχουμε συνηθίσει να βλέπουμε γκέι/queer λογοτέχν@, ή τουλάχιστον να τ@ βλέπουμε σαν ισότιμο@ μας. Υποθέτω για αυτό και μια δημοσιογράφος που παρουσίασε το έργο του Βόνγκ στην Ελλάδα μου είπε ότι

«καταφέρνω και απολαμβάνω το έργο του Βόνγκ παρ' ότι είμαι στρέιτ, γιατί ο Βόνγκ γράφει υψηλή λογοτεχνία».

Συνεχίζοντας τέτοιες τραγελαφικές δηλώσεις, παρουσιάζοντας το βιβλίο του Βόνγκ κάποιος έγραψε:

«Ωστόσο, πώς γίνεται να συνδέσει με το τραύμα του ακόμη κι αν δεν έχεις τον ίδιο σεξουαλικό προσανατολισμό μαζί του; Η απάντηση είναι απλή: η σημαντική λογοτεχνία, καιτοι εντός της έχει ευδιάκριτες διαφορές, στην ουσία της συμπεριλαμβάνει κάθε άνθρωπο. Δεν είναι το φύλο η βασική του μέριμνα, αλλά ο άνθρωπος.»

Δηλαδή με λίγα λόγια θεωρείται δεδομένο πως κάποιος στρέιτ δεν μπορεί να συνδεθεί με το έργο ενός γκέι συγγραφέα ή ότι τέλος πάντων δεν τον τραβάει τόσο το έργο τέτοιων συγγραφέων. Αυτό που συμβαίνει είναι ότι για να μπορέσουν να κάνουν τον Βόνγκ αποδεκτό και να προωθήσουν τα βιβλία του, τον ξεβαφτίζουν από γκέι/queer και λένε ότι έγραψε «ΥΨΗΛΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ». Επειδή δυσκολεύονται να δεχτούν (αυτοί και το κοινό τους) την ταυτότητά του Βόνγκ, την αφαιρούν.

*

Έτσι λοιπόν είναι λογικό ότι δε θα υπάρξουν επαναστάσεις στον χώρο του ελληνικού βιβλίου. Θα συνεχίσουμε να μιλάμε πάντα για τον ΑΝΘΡΩΠΟ και την ΥΨΗΛΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ, λες και είμαστε εξωγήινοι ιστορικοί και συζητάμε ήρεμα και αδιάφορα την ιστορία της ανθρωπότητας που έχει τελειώσει χρόνια πριν.

** αδερφή, προϊσταμένη του queerpoets.com, αρίστα & διδάκτωρ γνωσιακής νευροεπιστήμης*